

Tytuł: RZECZPOSPOLITA
Data: 22-07-2010
Autor: TOMASZ STANEK

Nieważne, dla kogo kontrahent kupuje usługę

ROZLICZENIA | Usługi świadczone między przedsiębiorcami z różnych krajów są co do zasady opodatkowane VAT w kraju siedziby usługobiorcy. Czasami jednak ustalenie miejsca opodatkowania może wiązać się z niemałymi trudnościami

TOMASZ STANEK

Gdzie będzie opodatkowana usługa świadczona przez polskiego podatnika VAT (z siedzibą w Polsce, który nie ma innego niż siedziba miejsca prowadzenia działalności), w sytuacji gdy nabywcą jest podatnik z innego kraju Unii Europejskiej! (niemający w Polsce stałego miejsca prowadzenia działalności lub miejsce to nie uczestniczy w transakcji), ale usługa wykonywana jest bezpośrednio na rzecz innego polskiego podatnika? Czy należy tu stosować regułę ogólną ustalania miejsca świadczenia (tego typu usługi nie zostały wskazane w ustawie o VAT jako wyjątki od tej reguły) i przenieść opodatkowanie do kraju UE, w którym położona jest siedziba nabywcy? Czy na odpowiedź może mieć wpływ to, że nabywca jest spółką dominującą w stosunku do polskiego podmiotu, na rzecz którego bezpośrednio wykonywana jest usługa (ale ten polski podmiot jest odrębną spółką kapitałową i samodzielnym podatnikiem VAT)? - pyta czytelnik DOBREJ FIRMY.

Z punktu widzenia świadczącego usługę obojętne jest, czy kontrahent, który nabywa usługę, robi to dla siebie, czy dla kogoś innego. Istotne jest wyłącznie to, czy zawierając umowę czyni to we własnym imieniu. To, że - jak wskazał czytelnik - spółka wykonuje swoje usługi bezpośrednio na rzecz innego podmiotu niż ten, z którym zawarła umowę na wykonanie świadczenia, nie będzie więc miało wpływu na kwestię ustalenia miejsca opodatkowania. Więż prawna łącząca usługodawcę z zagranicznym kontrahentem jest w tym wypadku decydująca.

Przez pełnomocnika

Inaczej byłoby jednak w sytuacji, gdyby osoba zagraniczna była jedynie pełnomocnikiem polskiej firmy, na rzecz której usługa jest wykonywana. Wówczas okoliczność, że zagraniczny podmiot działa w imieniu i na rzecz polskiego usługobiorcy, zdecydowałaby o obowiązku opodatkowania usługi w Polsce. To bowiem pomiędzy polskimi przedsiębiorcami powstałby stosunek prawny, na podstawie którego byłyby wykonywane usługi. Fakt, że pełnomocnik działający na rzecz usługobiorcy ma siedzibę w innym kraju UE, nie miałby w tym wypadku znaczenia.

Powiązania bez znaczenia

Nie wpływają na zasady ustalania miejsca opodatkowania usług także wzajemne relacje kapitałowe lub osobowe między nabywcą usługi (zagraniczną spółką) a jej faktycznym beneficjentem (polską spółką). Ani przepisy ustawy o VAT, ani też regulacje wspólnotowe nie przewidują odmiennych reguł ustalania miejsca opodatkowania usługi w zależności od takich powiązań. Tym samym, mimo że polski usługodawca zawarł umowę ze spółką zagraniczną a usługi są faktycznie wykonane na rzecz spółki krajowej, reguły opodatkowania VAT tego świadczenia się nie zmieniają. I to nawet gdy usługodawca wie o istniejących powiązaniach między tymi spółkami, np. że jedna z nich ma względem drugiej pozycję dominującą.

Decyduje siedziba

Dla ustalenia miejsca opodatkowania świadczonych usług kluczowe znaczenie ma zatem ustalenie

kraju, w którym znajduje się siedziba usługobiorcy lub ewentualnie stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, jeśli znajduje się na terytorium innego państwa niż jego siedziba.
Autor jest doradcą podatkowym w Kancelarii Ożóg i Wspólnicy